

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2000

Päätös nro 33/2000

Asia Irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan muutosta

Joensuun kihlakunnan poliisilaitoksen 20.9.1999 tekemä päätös, jolla A on irtisanottu ja pidätetty virantoimituksesta.

Oikaisuvaatimus

A on vaatinut, että poliisilaitoksen päätös kumotaan ja hänen oikeudenkäyntikulunsa korvataan. Lisäksi A on vaatinut, että asiassa järjestetään suullinen käsittely.

Asian käsittely

Joensuun kihlakunnan poliisilaitos on antanut asiassa vastineen ja A vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Joensuun kihlakunnan poliisilaitoksen päätöksellä 20.9.1999 vanhempi konstaapeli A:n virkasuhde on irtisanottu valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin nojalla ja hänet on pidätetty virantoimituksesta saman lain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla.

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäydettävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Lain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtäväänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa.

Poliisiasetuksen 13 §:n 2 momentin mukaan poliisin on virassa ja yksityiselämässään käyttäytyttävä siten, ettei poliisin arvo siitä kärsi.

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamies pidätetään virantoimituksesta on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiaa kuulluksi.

Selvitys tapahtumista

Joensuun kihlakunnan poliisilaitos teki tutkimuspyynnön Kuopion seudun kihlakunnansyyttäjävirstolle sen selvittämiseksi, onko A käyttänyt vakuutamaton moottorikelkkaa liikenteessä tieliikennelain 84 §:n vastaisesti sekä laiminlyönyt ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen 11 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ajoneuvorekisteriin ja siten mahdollisesti syyllistynyt liikenne rikkomuksiin.

Lisäksi poliisilaitos oli pyytänyt selvittämään milloin, missä olosuhteissa ja kenen toimesta on laadittu 8.3.1997 päivätty ja A:n myyjänä allekirjoittama moottorikelkkaa koskeva luovutuskirja, jonka A oli 22.2.1999 luovuttanut käräjäoikeudelle. Luovutuskirjan mukaan A olisi myynyt kelkan B:lle.

Kihlakunnan syyttäjä oli 26.3.1999 ilmoittanut poliisilaitokselle, että B oli 24.3.1999 esitutkinna kertonut, ettei hän ollut ostanut moottorikelkkaa A:lta ja että kelkan luovutusta koskevat asiakirjat olisivat tekaistuja eikä B ollut luovutuskirjaa allekirjoittanut.

Esitutkinna perusteella Joensuun kihlakunnansyyttäjä oli esitutkintapöytäkirjan perusteella nostanut syytteen A:ta vastaan liikenne rikkomuksesta ja väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle.

Syytteen mukaan A oli 11.3.1997 - 24.3.1999 Liperissä ostettuaan 4.3.1997 C:lta ajoneuvorekisteriin rekisteröidyn moottorikelkan, laiminlyönyt tehdä vaadittavan rekisterimuutosilmoituksen omistajan vaihdoksesta määrääkaan 11.3.1997 mennessä. Ilmoitus on ollut tekemättä vielä ainakin 24.3.1999.

Lisäksi syytteen mukaan A on 8.9.1998 ja 22.2.1999 antanut viranomaiselle oikeudellisesti merkitykselliset totuudenvastaiset kirjalliset todistukset, joissa B vahvistaa ostaneensa A:lta moottorikelkan.

B on esitutkinna 24.3.1999 kiistänyt koskaan ostaneensa mainittua moottorikelkkaa. Hän oli kyllä A:n pyynnöstä allekirjoittanut toisen luovutuskirjoista, jonka mukaan kelkka oli myyty B:lle, koska A oli syytteessä rekisterimuutosilmoituksen laiminlyönnin johdosta. Joensuun kihlakunnan syyttäjä päättikin 2.10.1998 jättää A:ta syyttämättä. Tarkempaa B ei tiennyt mihin todistusta tulnaisiin käyttämään. Esitutkinna 9.4.1999 B on pysynyt aiemmassa kertomuksessaan, vaikka A oli B:n ilmoituksen mukaan pyytänyt tätä muuttamaan kertomustaan.

Poliisilaitoksen irtisanomista koskevassa päätöksessä todetaan A:n antaneen esimiehilleen useita kertoja kesän 1998 ja helmikuun 1999 välisenä aikana toisistaan poikkeavia tietoja tapahtumien kulusta ja kelkasta.

Oikeudenkäynnissä B mielsi tulleensa sidotuksi kauppaan, koska oli allekirjoittanut mainitut asiakirjat.

Syyttäjä peruutti syytteen oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 12 §:n nojalla, koska asianosaiset tekivät asiassa sovinnon, jonka käräjäoikeus vahvisti.

A on oikaisuvaatimuksessaan todennut, ettei hän ole syyllistynyt väärennösrikokseen eikä todistusaineiston vääristelemiseen. Hän korostaa, ettei käräjäoikeus ole todennut hänen syyllistyneen mihinkään rikokseen.

Oikeudellinen arviointi

Kuuleminen

A:lle on ennen irtisanomispäätöstä varattu kirjallisesti 6.9.1999 tilaisuus tulla kuulluksi irtisanomista tai vaihtoehtoisesti varoituksen antamista koskevassa asiassa. A on ollut läsnä kuulemistilaisuudessa. A:ta on kuultu valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Esteellisyys

A on katsonut poliisipäällikkö D:n esteelliseksi päättämään A:n irtisanomisesta, koska D oli tehnyt rikosilmoituksen A:ta vastaan.

Virkamiehen esteellisyys perusteista säädetään hallintomenettelylain 10 §:ssä.

Virkamieslautakunta katsoo, että poliisipäällikön tekemä rikosilmoitus ei sellaisenaan aiheuta virkamiehelle esteellisyyttä hoitaa virkatehtäviään. Selvitystä ei ole esitetty D:n puolueettomuuden vaarantumisesta muustakaan erityisestä syystä siten, että hän olisi ollut esteellinen käsittelemään A:n irtisanomisasiaa.

Irtisanomisen perusteet

A:n on epäilty syyllistyneen väärennösrikokseen sekä todistusaineiston vääristelemiseen rikoksista oikeudenkäyttöä vastaan säädetyn lain 7 §:n vastaisesti. Käräjäoikeus ei ole ottanut kantaa syyllisyyskysymykseen, vaan on vahvistanut asiassa tehdyn sovinnon. B ei ole kiistänyt esitutkinnaissa kertomaansa, jonka mukaan hän allekirjoitti toisen luovutuskirjoista A:n pyynnöstä auttaakseen näin A:ta moottorikelkan kauppaan ja rekisteröintiin liittyvissä epäselvyyksissä. A on kiistänyt koskaan ostaneensa mainittua kelkkaa.

Ottaen huomioon mitä B on esitutkinnaissa kertonut, sekä asiassa muutoin ilmenevä, irtisanomispäätöksen voidaan katsoa perustuvan oikeisiin toiseikkoihin.

A toimii Joensuun kihlakunnan poliisilaitoksessa vanhempana konstaapelina Polvijärven palvelutoimistossa. Edellä mainitulla tavalla käyttäytyessään A on toiminut vastoin hänelle poliisimiehenä kuuluvaa käyttäytymisvelvollisuutta ja hän on siten rikkonut virkavelvollisuuksiaan. Kyseinen käyttäyty-

minen muodostaa virkamieslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun erityisen painavan syyn, jonka perusteella A on voitu irtisanoa vanhemman konstaapelin virasta.

Päätös

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys, suullisen käsittelyn järjestäminen ei ole asian selvittämiseksi tarpeen.

Väite poliisipäällikkö D:n esteellisyydestä hylätään.

Oikaisuvaatimus hylätään.

A:n vaatimus oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta hylätään lakiin perustumattomana.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 14 § 2 momentti, 25 § 2 momentti, 40 § 2 momentin 4 kohta ja 66 §:n 2 momentti, hallintomenettelylain 10 § sekä poliisiasetuksen 13 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Sahi, jäsenet Kulla, Liuksia, Äijälä ja A. Nieminen sekä varajäsen Saloheimo, ja vähemmistön jäsen Salo sekä varajäsenet Kauppala ja Puttonen. Asian esittelijä Anneli Tulikallio.

Eri mieltä olleiden jäsen Salon ja varajäsenten Kauppala ja Puttonen lausuma:

Hylkäämme virkamieslautakunnan enemmistön tavoin väitteen poliisipäällikkö D:n esteellisyydestä.

Hyväksymme oikaisuvaatimuksen. A:n on epäilty syylistyneen väärennösrikokseen sekä todistusaineiston vääristelemiseen rikoksista oikeudenkäyttöä vastaan säädetyn lain 7 §:n vastaisesti. Käräjäoikeus ei ole ottanut kantaa syyllisyyskysymykseen, koska asianosaiset ovat asiassa tehneet sovinnon ja syyttäjä on sen jälkeen peruuttanut syytteen oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 12 §:n nojalla. Jollei tärkeä yleinen tai yksityinen etu muuta vaadi, virallinen syyttäjä voi peruuttaa syytteen, milloin oikeudenkäyntiä ja rangaistusta on tekijän ja asianomistajan välillä saavutettu sovinto huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomina tai tarkoituksettomina. A on virkamieslautakunnan enemmistön toteamalla tavalla toiminut vastoin hänelle poliisimiehenä kuuluvaa käyttäytymisvelvollisuutta ja hän on siten rikkonut virkavelvollisuuksiaan. Kyseinen käyttäytyminen ei kuitenkaan muodosta sellaista virkamieslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisen

painavaa syytä, jonka perusteella A on voitu irtisanoa vanhemman kons-
taapelin virasta.

Hylkäämme A:n vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta lakiin
perustumattomana